

Eŭropo Demokratio Esperanto

Gazetara komunikaĵo

Strasburgo, la 21an de februaro 2011

Na svojom zasadnutí dňa 19/02/2011 správnej rady zväz 'Eŭropo Demokratio Esperanto' (Európa Demokracia Esperanto) prijíma stanovisko k pripravovanej forme projektu o zavedení zozname viet nazývanej 'riverspeak' (riečny jazyk), do škôl pre riečnych lodníkov.

"Riverspeak" je žargón na dorozumievanie sa medzi loďami, na lodi a medzi loďou a riečnym brehom. Pracovná skupina "Leonardo da Vinci" pod záštitou zväzu EDINNA, robí od roku 2009 pokusy na základe angličtiny, do ktorých sú zapojení belgickí, francúzski a poľskí žiaci inštitútu KTA v Zwijndrechte, Belgicko, tel.: +3235709730, secretariaat@cenflumarin.be).

Kým doteraz boli hlavnými dorozumievacími jazykmi na Rýne holandština, nemčina a francúzština a na Dunaji, ako je známe, ruština, nemčina a rumunčina, predkladá sa, že prijatie 'riverspeaku' v blízkej budúcnosti bude znamenať zánik cennej kultúrnej tradície. Riečne povolania sú typickým príkladom rodinnej tradície so svojou vlastnou kultúrou a inštitúciami. Zavádzanie cudzieho jazyka ako je angličtina bude zvýhodňovať zamestnávanie neeurópskych emigrantov, ktorí nepoznajú túto kultúru a favorizuje veľké podniky, ktoré nie sú natoľko poznačené rodinnou tradíciou.

Ak chcú lodnícke organizácie zaviesť jeden spoločný žargón, nie je na to nutné prijať angličtinu. V histórii vždy ekzistovali žargóny typické pre určité remeslo (sociolekt), napríklad medzi baníkmi, námorníkmi a nemeckými študentmi (Burschensprache). Pri modernom pochopení jazykového plánovania je možné vytvoriť sociolekt na báze viet, výrazov a slov z rôznych dôležitých krajín s riečnou dopravou. Veľký úspech esperanta, ktorého slovník vychádza zo šiestich významných európskych jazykov a naďalej sa vyvíja, môže byť príkladom.

Naviac v politickom ovzduší vzdialenom od centrálnej európskej moci, ktorá sa vyjadruje hlavne v angličtine, kde sa rečníci 22 (23 mínus angličtina) oficiálnych jazykov Európskej Únie cítia čoraz viac ohrození vo svojej jazykovej identite, a kde mnohí Európania zakúšajú odstavovanie svojej materčiny na okraj svojho profesného života, experimentovanie s viacjazyčným žargónom by bolo dôležitým signálom voči tlaku jednej formy jazyka, uniformného informovania a zábavy, uniformnej kultúry a za variabilnú jazykovú ekológiu v Európe.

Preto Eŭropo Demokratio Esperanto (EDE)

- apeluje na školy, zapojené do projektu EDINNA, aby požadovali od Výboru vydanie pokynov pracovnej skupine "Leonardo da Vinci" rozšíriť svoj experiment o 'riverspeaku' o zahrnutie rôznajazyčného žargónu, ktorý rešpektuje doterajšiu prax dorozumievacích jazykov na európskych riekach od Rumunsko po Holandsko, a zamestnať na tento účel expertov zaoberajúcich sa plánovaním jazykov;
- upozorňuje národné ministerstvá vzdelávania, že Európska Únia štedro podporuje projekt PLATINA, ktorý sa na jednej strane usiluje o dôležité ciele: modernizáciu podnikov riečnej dopravy, ochranu prierečného životného prostredia a ponuku alternatív pre energeticky náročnejšiu pozemnú a vzdušnú dopravu, ale na druhej strane sa smeruje ku jazykovému vývoju, ktorý nezvratne ničí pestrú jazykovú ekológiu v Európe a radikálne odporuje viacerým zásadným slávnostným vyhláseniam európskych inšancií o viacjazyčnosti v Európe.

Bertrand Hugon,

prezidanto de la federacio Eŭropo Demokratio Esperanto

CONTACT

Johan DERKS

+31-387851423 / derks.esp@tiscali.nl